

3. »Popotnik mojega Gospoda Jezusa Kristusa«

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

7. Jun. 2019

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Srednjeročni načrti, ki si jih je zadal ustanovitelj, so segali do konca vojne, ko bi prišel trenutek za povratek v Madrid. Jožefmarija je bil, čeprav to v njegovih očeh včasih ni bilo tako jasno, eden od številnih optimistov,

za katere je bilo prenehanje spopadov skorajda tik pred vrati.^[1] To mu je dajalo povod, da se je zagnal v plodovito apostolsko kampanjo, zato da bi imel na razpolago več duš in gmotnih sredstev za ponovni začetek v Madridu. ***Gospod, daj nam petdeset mož, ki te bodo ljubili nad vsemi stvarmi!*** je prosil pred tabernakljem. ***Potrebujem kak milijonček,*** je pisal škofu v Vitorio, ***ter petdeset mož, ki bodo ljubili Jezusa Kristusa nad vsemi stvarmi.***^[2] Ker pa mu poklici in pezete niso padali kar z neba, se je pripravil, da se požene v lov.

Takojšnjemu načrtu, da se pogovori z vsakim od svojih otrok, se je pridružila še apostolska kampanja. Slutil je, da bodo njegova potovanja dolga in zapletena, kot je 31. decembra 1937 napisal Ricardu: ***Obljubili so mi prepustnico z zelo širokimi pooblastili, da bi lažje***

obiskoval vso svojo družino: več bom na poti kot pa kak tovornjakar.^[3] V mislih si je

Jožefmarija načrtoval potek potovanja, v katero je vključil še druge cilje, kot na primer obiskati vse škofe, da bi jim predstavil Delo.

V teh dneh, je naznanil škofu v Pamploni in apostolskemu upravitelju v Vitorii, se bom odpravil na pot v Palencio, Salamanko in Ávila. Potem bom šel v Bilbao ... Postal sem ... popotnik mojega Gospoda Jezusa Kristusa!^[4]

Malo prej je 15. januarja prejel prisrčno pismo madridskega generalnega vikarja Morána. Težko pričakovani odgovor mu je dal zagona, da se je vkrcal na tiste izdelane vlake in avtobuse, kakršne so imeli v vojnem času, in se odpravil na svojo pot kot Kristusov popotnik. »Ne morete si predstavljati,« mu piše vikar, »kako prijetno ste me

presenetili ... Hvala Bogu ste med nami vi! ... Uresničitev njemu dragega Dela je bila sicer vedno potrebna, še mnogo bolj pa bo potrebna v povojnem času.«^[5]

Nekaj dni pred tem je kot popotnico prejel v dar tisoč pezeta. Nad potovanjem je bil navdušen. Vanj je polagal mnoge upe, prepričan, da bo apostolsko delo tako dobilo precejšen zagon. Na večer pred odhodom je Manolu Sainzu de los Terrerosu z zanosom razlagal potek potovanja:

Pojutrišnjem – kot popotnik mojega Gospoda Jezusa Kristusa! – krenem na to pot: Burgos–Palencia, Palencia–Salamanka, Salamanka–Ávila, Ávila–Salamanka, Salamanka–Palencia, Palencia–León, León–Astorga, Astorga–León, León–Bilbao. In ... kaj vem, morda jo bom moral popihati v Seviljo.

Nič ni boljšega kot biti tako
veličastno reven, da lahko obhodiš
ves svet.^[6]

Radost je bila tolikšna, da v pismu
Isidoru že vnaprej naznanja uspeh
potovanja:

Dedek teka naokrog, da je veselje:
jutri se odpravlja na pot po šestih ali
osmih mestih. Kljub vsemu pa se
ubožec redi. [...]

Ah! Pri tem tekanju je dedek sam in
pravi, da se bo vrnil z veliko denarja,
ki mu ga bo dal g. Manuel za
ureditev njegove hiše v Parizu. Ko bi
le bilo tako!^[7]

V takšnem mladostnem in podjetnem
tonu se je izražal »popotnik mojega
Gospoda Jezusa Kristusa«. A oglejmo
si v njegovih *Zapiskih*, kako je bilo z
njim navznoter:

Odločen sem odpraviti se na nekoliko nadležno, vendar potrebno potovanje.

Če bi bilo po mojem okusu, bi se zaprl v kak samostan – sam! sam! – do konca vojne. Velika žeja po samoti. Toda ne moja volja, marveč Gospodova: moram delati in se mučiti, daleč od osame. – Zelo si tudi želim oditi iz Burgosa.^[8]

Ta izostreni čut za samoto mu je vzbujal žejo, ki bi si jo potešil na samem z Bogom. Toda videl je nujnost, da se klati od enega kraja do drugega, izžet in brez možnosti za oddih.

Potem ko je 19. januarja ob četrtr čez šest opravil mašno daritev pri terezijankah, kot je bila njegova navada, je sedel na avtobus v smeri proti Palencii. Povprašal je za pot in tako prispel do škofijskega dvorca. Škof je bil začuden, ko ga je videl: »To je drug človek!« je dejal svojemu

tajniku. Nazadnje sta se videla še pred začetkom vojne. Pristrčno sta pokramljala o svojih stvareh. Po obisku se je Jožefmarija z vlakom odpeljal proti Valladolidu. Naslednji dan je pri terezijankah daroval mašo za Pedra Povedo in skušal v tistem mestu priti do družine nekega vernika Dela po imenu Jacinto Valentín Gamazo, ki je umrl na fronti Alto de los Leones.^[9]

Dne 21. januarja je bil že v Salamanki, kjer je maševal v terezijanskem domu za izobraževanje. Tam je imel daljši sestanek s Pepo Segovia in je v dogovoru z njo pripravil načrt za duhovno oskrbo terezijank.

Salamanko je zapustil 22. januarja. V Ávilo je prispel ob pravem času za sveto mašo: ***Mašujem za gospoda Pedra pri terezijankah (Kako se mora smejati v nebesih! »Glej ga***

norčka, ki moli za rešitev moje duše!« bo dejal). Topel sprejem!^[10]

Imel je nadvse prisrčen in dolg pogovor z avilskim škofom, gospodom Santosom Morom, kateremu je predstavil Delo (***Razume prav vse***, je zabeležil v svoje *Zapiske*). Popoldne povratek v Salamanko. Na njegovo veliko presenečenje se je naslednji dan, ko je pripravljala program duhovnih vaj, ki naj bi jih imel za terezijanke, tam prikazal Ricardo, ki je prihajal s fronte. Zato je program takoj postavil na stran, saj je bilo dovoljenje za izhod veljavno le dva dni. (***Ves dan z Ricardom, v mislih z vsemi***, povzame v neki katarini.)^[11]

Ko navaja mejnike tega izčrpavajočega popotovanja, polagoma in nezaznavno pušča za seboj zaskrbljujočo sled simptomov, ki se začnejo z naveličanostjo in lahko utrujenostjo, končajo pa z

alarmantnimi sporočili. Sledi nekaj odlomkov iz njegovih *Zapiskov*:

25. januar: Imam duhovne vaje za terezijanke, z malo navdušenja, vendar z veliko dobre volje.^[12]___

Burgos, 28. januar: Običajno življenje. Prehlajen.^[13]___

Vitoria, nedelja, 30.: Velika želja po samoti in da bi videl samega sebe kakor žogo, ki z zagonom mojega Očeta-Boga poleti od stene do stene, kakor hitro je deležna brce ali nežnosti iz njegovih rok ...^[14]___

Bilbao, 1. februar: Danes je bilo veliko poplesovanja [...]. Sem popolnoma brez glasu. Ne morem govoriti. Jutri se vrnem v Burgos, da se pozdravim. Počutim se slabotnega. Zelo sem se zredil in z menoj je slabše kot takrat, ko sem prišel. Čim se avto, v katerem se peljem, začne premikati, mi postane slabo. Prava

razvalina sem, vendar ne bom
povedal nikomur.^[15]___

Burgos, 2. februar: Pridem na Ulico
sv. Klare 51 in se ne premaknem iz
hiše. Grgranje, obkladki, robec okrog
vratu itd. Zadovoljen nad svojim
obiskom v Bilbao! Upam, da bo
obrodil sadove.^[16]___

3. februar: Vstal sem pozno [...]. Ne
morem maševati.^[17]___

4. februar: Težka noč. Kašelji in
tablete. Še vedno ne morem obhajati
svete maše.^[18]___

Pričakovati je bilo, da bo bolezen
lahka, da bo po nekaj dneh počitka
minila. Pa ni bilo tako. Njegovo
stanje se je slabšalo. V postelji je
prejel pismo madridskega vikarja,
gospoda Morána, v katerem ga je ta
povabil, naj se srečata 10. februarja v
Salamanci. Obnemogel in povsem
brez glasu dne 8. istega meseca
zapiše: ***Še vedno sem brez glasu.***

Jutri moram v Salamanko [...]. Ne vem, ali naj grem v posteljo.^[19]

Zmagala je njegova prizadevnost, vendar je moral pot prekiniti in prenočiti v kraju Medina del Campo, pri tem pa ga je kuhala vročina in skorajda ni zatisnil očesa. Opomogel si je in uspel priti, kamor je bil namenjen. V Salamanki je kósil z gospodom Franciscom Moránom in kramljala sta o Delu na dolgo in široko. Jožefmarija je vikarju orisal dogodke svojega življenja v Madridu, beg čez Pireneje, apostolat na frontah in v zaledju, svoje obiske pri škofih ... Prebral mu je Krožno pismo. Povedal mu je o svojih duhovnih vajah in o svojem notranjem življenju. Tako je bil gospod Francisco popolnoma na tekočem glede Dela, pa ne zgolj o njegovem zunanjem razvoju. Obujala sta spomine na čas republike, ko Jožefmarija še ni bil inkardiniran v Madridu ter se je trudil, da bi ga razumeli in bi lahko dobil dovoljenje

za službovanje. Nato sta se dotaknila desetletne dejavnosti Dela in vikar se je iz srca nasmejal, ko ga je Jožefmarija vprašal: ***Kaj bi mi rekli, če bi vam leta 1928 prišel povedat: »V Madridu moram ostati zato, ker Jezus hoče, da uresničim zelo veliko Delo«?***^[20] Enajstega februarja se je vrnil v Burgos, kjer ga je čakalo ***nadvse ljubeznivo pismo madridskega škofa***, v katerem mu je gospod Leopoldo sporočal:

»Predragi g. José M.!

Zelo me je razveselilo vaše pismo z dne 10. januarja in sem vam zanj iz srca hvaležen. Že Morán mi je napravil ogromno veselje, ko mi je povedal, da ste se osvobodili iz rdeče cone in vas je Bog, n. G., ohranil, da bi tudi v prihodnje lahko storili veliko dobrega. Oprostite mi, da vam nisem odgovoril že prej. Bil sem bolan in okrevam počasi, v moji

korespondenci pa je seveda velik zaostanek.«^[21]

Ob tako dobri novici si je Jožefmarija popolnoma opomogel. Od 15. do 17. februarja je bil na potovanju v Leónu. Na poti je imel nekaj pogovorov z različnimi ljudmi in obiskal škofa v Astorgi. Predvsem se je želel srečati z gospodom Eliodorom Gilom, ki ga je poznal od leta 1931. Ta duhovnik je obiskoval Akademijo DYA na Ulici Luchana, pozneje pa Študentski dom Ferraz. Sedaj je bil župnik v Leónu. **S potovanjem sem zadovoljen: dosegel sem, kar je bil moj cilj glede Espinose in Eliodora – ne bom šel v podrobnosti**, zabeleži v svojih *Zapiskih*. Espinosa de los Monteros je bil deležen njegovega nagovora o možnosti poklica v Delo, gospod Eliodoro pa se je obvezal, da bo na stroj razmnoževal krožna pisma, ki mu jih bo pošiljal iz Burgosa, da bi jih potem lahko

razposlal svojim ljudem na frontah. Razen tega mu je ta dobri duhovnik plačal hotel, mu podaril nekaj slaščic, za nameček pa mu je dal še lep denarni prispevek.^[22]

Spat grem zgodaj, ker sem čisto zdelan,^[23] je nadalje rečeno v Zapiskih. Sobota, 19. februar. Sivina. Prehlad. Nimam veliko povedati.^[24] V nedeljo, 20., se odpravi proti Zaragozi. Pot ga vodi skozi Calatayud.

Ponedeljek, 21. februar. Ob Pilarju. To je prvi obisk, ki ga opravimo v Zaragozi. Nato k terezijankam. Potem k zdravniku, kajti še vedno imam vročino, boleče grlo in krvav kašelj.^[25]

Sledi še več obiskov in potovanj. Ugotovi, da je Enrique Alonso-Martínez v bolnišnici v kraju Alhama de Aragón. Odpravi se tja. Povratek v Zaragozo. Pot v Pamplono. Od tam v mestece Jaca, kjer se mudi José Ramón Herrero Fontana («benjamin«

te družine, kot ga je poimenoval oče malo pred izbruhom vojne). Nazaj v Pamplono. Zatem San Sebastián. Še več obiskov. Še več zadev, o katerih se je treba pogovoriti. Na pepelnično sredo, 2. marca, se vrne v Burgos utrujen, zelo utrujen in z vročino. V četrtek ga še vedno kuha vročina. V petek leži v postelji.

V tem trenutku se njegov sklep o dnevnem pisanju katarin, ki se ga je tako vestno držal, prekine.

10. marec, četrtek:

Že več dni ne pišem katarin. Veliko bi lahko zapisal [...].

Sam sebi se zdim kakor ubožec, ki mu je gospodar vzel livrejo. Sami grehi! Razumem goloto, ki sta jo občutila naša prastarša. In veliko sem jokal, veliko sem trpel. Kljub temu pa sem zelo srečen. Z nikomer ne bi zamenjal. Moj gaudium cum

pace me že mnogo let ni zapustil.
Hvala, moj Bog! [...]

Nisem zmožen ustne molitve. Boli me, skoraj fizično, če slišim moliti na glas. Moja premišljevalna molitev in vse moje notranje življenje je čisti nered. O tem sem govoril z vitorijskim škofom in me je pomiril.

Danes mu bom pisal. – O. c. P. a. I. p.
M. ^[26]___

Ponedeljek, 21. marec. Mnogo dni brez pisanja katarin [...].

V teh dneh so me pregledali trije zdravniki. Fantje so se potrudili [...].

Danes je prišel g. Antonio Rodilla. Kako dober prijatelj je! Podal sem mu obračun svoje duše: gol brez vsake kreposti, kup bede; komaj še opravljam ustno molitev; premišljevalne mislim, da nimam – nered. Ne prenašam ustne molitve: celo glava me boli, če slišim glasno

moliti. Nered. Vendar vem, da ljubim Boga. Da, in da me ljubi. Nesrečen sem, ker sem grešnik in neurejen in nimam notranjega življenja. Rad bi jokal, pa ne morem. Jaz, ki sem toliko prejokal! Obenem pa sem zelo srečen: z nikomer ne bi zamenjal. – To in še druge stvari sem povedal g. Antoniu. Tisti večni četrť ure zahvale po maši, z nenehnim pogledovanjem na urni kazalec, da bi že prišel konec! Kakšna muka! Pa vendar imam Jezusa rad nad vsemi stvarmi. – Potem sem rekel g. Antoniu, da sem mi zdi, da ga zavajam in da me h govorjenju sili napuh. Potolažil me je in rekel, da sem na dobri poti.^[27]

Sledeči zapiski so kakor solze, kapljajoče v morje grenkobe:

15. april, veliki petek: Čas mi je ušel, ne da bi mi bilo mogoče zapisovati te katarine. [...] O svojem sedanjem stanju duha raje ne povem ničesar.

4. junij 1938, predvečer binkošti:
Skoraj dva meseca brez pisanja.
Odslej se bom trudil, kolikor mogoče,
pisati dnevnik. Katarine!^[28]

* * *

Do katere mere se je ustanovitelj zavedal, da prestaja skrajno trdo preizkušnjo? Rečemo lahko vsaj to, da je bila tista bolezen, zaradi katere je imel usta polna krvi, boleča in nenavadna nadloga. (Nikoli ni bilo z gotovostjo dognano, ali je šlo za grlo ali za pljuča, saj je bila to bolezen nenavadnega in neoprijemljivega izvora.) Jožefmarija jo je sprejel potrpežljivo, a z utesnjujočo bojznijo, da ne bo mogel ostati ob svojih otrocih, če bi šlo za nalezljivo tuberkulozo. Po nasvetu zdravnika so mu začeli vbrizgavati injekcije za pljuča, duhovnik pa je menil, da če v resnici ima jetiko, ga bo Gospod ozdravil, da bi lahko nadaljeval z delom.^[29] ***Narêdi mi uslugo in ne***

govôri o moji bolezni, ki ne obstaja več, je iskreno pisal Ricardu.^[30]

Specialist ni na pljučih našel ničesar posebnega, toda Jožefmarija je že takrat doumel, da je bila tista neobičajna bolezen kakor preludij, ki je naznanjal zaostritev njegovega pasivnega očiščevanja.

Dejansko s simptomi bolezni datumsko sovpadata dve katarini, iz marca 1938, v katerih duhovnik z razgaljenim srcem razodene svoje notranje stanje. Zaradi katerega skrivnostnega vzroka se kar naenkrat pojavita ti dve osamljeni in strašni katarini v širni datumski puščobi njegovih *Zapiskov*? Se je Jožefmarija zavedal, da se je znašel sredi nekega skrivnostnega prečiščevanja, ki je potekalo v njem?

V zvezi z omenjenim vprašanjem obstaja podatek, ki je sicer neznaten, vendar nas usmeri na pravo sled. Podatek pa je tale: Ali ni čudno, da po

dolgem mesecu brez zabeležk kar na lepem naletimo na vznemirjajočo izpoved? In sicer lahko preberemo:

Sam sebi se zdim kakor ubožec, ki mu je gospodar vzel livrejo.^[31]

Pesniška prispodoba, spontana in premišljena obenem, s katero prekine svoj molk. Navdih za podobo je morda našel pri sv. Janezu od Križa, kot bomo videli v nadaljevanju. Prišla mu je zelo prav, saj je lahko z eno samo potezo peresa opravil s stanjem svoje duše. Torej španski mistik sv. Janez od Križa nam razjasni njen pomen v *Pesmi duše*, ki ponoči išče Ljubljenega: »V temè zavetju varna / v preobleki po skrivni lestvi hiteča«. Preobleči si dušo, pojasni mistični pesnik, pomeni vzeti nase oblačilo ali podobo, ki »zelo živo predstavlja nagnjenja njenega duha«, da bi na svojo stran pridobila voljo Ljubljenega. »Obleka [livreja], ki jo ima na sebi, je v treh osnovnih barvah: beli, zeleni in rdeči. Te barve

pomenijo tri božje čednosti – vero, upanje in ljubezen.«^[32] V tej preobleki stopi duša ven iz same sebe in iz vseh stvari, ko v njenem domu že vlada mir, da bi živela življenje božje ljubezni.

Izpoved, prelita v njegove *Zapiske* in podkrepljena s podobo o odvzeti livreji, je opis mističnega izkustva. Pisec se brez ovinkarjenja loti svojega lastnega doživljanja ter pove o skrivnem posegu nemirú, ki ga v njegovi duši povzroča Ljubljeni. Tega ne opisuje zgolj kot razsvetljenje – kajti kot že večkrat rečeno, tak ni bil namen ustanoviteljevih zasebnih zabeležk –, marveč kot možnost, da bi ga Bog spodbudil, naj nam o tem poroča zaradi naše duhovne koristi. Namreč glede teh zasebnih zadev, o tem smo se že dodobra prepričali, je bil ustanovitelj skop v besedah in radodaren v molčanju.

Preden nadaljujemo, se na tem mestu zdi primerno, da se ozremo nazaj k preizkušnjam brez konca, ki jih je moral Jožefmarija prestati med letoma 1931 in 1936 – potem ko ga je nebeški orel, tako nam pravi, zgrabil s svojimi kremplji kakor ptička kratkega leta in ga povzdignil v višave, da bi ga nato nenadoma uvedel v vzvišeni polet duha.^[33]

Jožefmarija je prehodil večletno, s stiskami razbrazdano pot, prepričan, da je **nesposobno in gluho orodje**,^[34] beden grešnik in nevreden biti ustanovitelj. Ob tem zavedanju, ki je bilo zanj vzrok ostrih bolečin, je moral dolga obdobja trpeti nevzdržne muke, ki so ga nagibale k upornosti, ko je moral premagovati hude skušnjave **nizkih in podlih reči**,^[35] pri tem pa hrepeneče iskal soglasja z božjo voljo. Nato je prišla **kruta preizkušnja**,^[36] v kateri se je moral na Gospodovo prošnjo odreči temu, kar je bilo sólo bistvo

njegovega življenja: Opus Dei. In še revščina v družini ter duhovna suhota in ponižanja, obenem pa muke zaradi preganjane Cerkve in svetoskrunstev, ki so se vsepovsod dogajala brez predaha. Vseeno pa mu sredi tolikšnega trpljenja ni manjkala popolna predanost božjim rokam; niti čut božjega otroštva, ki ga je kot neizbrisen pečat nosil v svoji duši; niti globoko v njegovem srcu zakoreninjena ljubezen do križa; niti doživljanje duhovnega otroštva, ki je postalo navada in metoda njegovega notranjega življenja; niti živa apostolska gorečnost. Pomešani s tegobami in radostmi so prav tako pritekali potoki milosti, ki so njegovo dušo preplavljali z vlito kontemplacijo ter z noč in dan trajajočo molitvijo, celo med spanjem.^[37]___

Kadar hoče Bog spodbuditi napredovanje duše v takšnih okoliščinah, ko je že zrela in utrjena

od stisk in suhote, le-te ne vpelje kar takoj v »noč duha«, s čimer bi izpilil še poslednje detajle prečiščenja, temveč pusti, da čas teče.^[38] Zdi se, da je táko splošno pravilo. V mističnem življenju ustanovitelja pa je vlita kontemplacija vseeno nastopila razmeroma zgodaj. In kdor pozorno spremlja tek njegovega življenja, bo ugotovil, da silno pasivno očiščevanje, ki ga je prestajal in ki ga je ves čas poživiljala božja ljubezen, ni ponehalo vse do dneva njegove smrti. S tega zornega kota njegovega notranjega življenja je čas španske državljanske vojne na poseben način zaznamovan z dejstvom, da so bila to leta zadoščevanja na pobudo ustanovitelja. To je Jožefmarija prosil Gospoda mesec dni pred izbruhom vojne in tista leta spopadov prebil ***na križu brez zbujanja pozornosti.***^[39]

Obstajajo jasna pričevanja o tem, da je šel skozi več obdobjij preizkušenj. Najprej zaporedje noči pred in po 9.

maju 1937, ko je kot pribežnik na honduraškem konzulatu odšel v zgornje nadstropje, da bi si pri patru Recaredu Ventosi olajšal dušo. Drugo obdobje je povezano z najdbo znamenite rialpske vrtnice in z razjedajočimi dvomi, ki so ga pred tem mučili tako v Madridu kot v Barceloni. Tretje razdobje pa je čas od februarja do aprila 1938, ko je stanoval v penzionu na Ulici sv. Klare v Burgosu. Kar nam sporočajo te katarine iz marca 1938, se bo potem nadaljevalo še dalj časa.

Neprekinjenost teh pojavov mističnega prečiščevanja ni nekaj očitnega. Namigi na te izkušnje so precej zastrti. Na primer, ko oče piše Juanu Jiménezu Vargasu: ***Če bi ti povedal, Juanito! ... Pa ti ne bom povedal.***^[40] Takšno držo je privzel nasproti svojim otrokom, da jih ne bi obremenjeval s skrbmi. Vendar se je zatekel tudi k duhovnemu nasvetu; v stiku z njim je bil na primer Antonio

Rodilla, kateremu je odkril svojo dušo.^[41]_____

V tistih skrajno silovitih obdobjih mu je Bog pošiljal veliko milost, s katero je očiščeval ustanoviteljevo dušo nepopolnosti ter obdeloval njegova čustva, da bi ga še bolj približal božji intimnosti. Toda prvi vtis, ki ga daje branje omenjenih katarin iz časa na konzulatu in pri sv. Klari, je strahoten in pretresljiv. (***To noč sem grozno trpel. – Mislím, da sem le malokdaj trpel toliko kot sedaj, priznava ustanovitelj.***)^[42]_____

Kako strašno je moralo biti sveti duši, ko je čutila, da je zavržena, oropana »livreje« kreposti, se pravi prijateljstva z Bogom, in pahnjena v temo kakor tisti človek iz evangeljske prilike, ki ni imel svatovske obleke: »Zvežite mu noge in roke in ga vrzite ven v najzunanjšo temo. Tam bo jok in škripanje z zobmi.«^[43]_____

Tedaj se zgodi, da dušo sredi trpljenja ovije božja luč, ki jo prečiščuje z neznosnimi mukami. Um oslepí. Volja se znajde v suhoti. Spomin je izpraznjen. Čute navdaja tesnoba. In v jasnosti božje luči duša uvidi, da je brez kreposti, da je do vratu pogreznjena v bedo in je nevredna približati se Bogu. V takšnem stanju vidi sólo sebe, kakršna je, česar prej ni zmogla opaziti. (***Sami grehi! Razumem goloto, ki sta jo občutila naša prastarša,***^[44] krikne ustanovitelj neutolažljivo, ***goloto brez vsake kreposti, kup bede.***)^[45]

Ko gleda sólo sebe v takšni bednosti, se čuti izgubljeno in tik pred obsodbo. (***Bojim se za svoje zveličanje,***^[46] piše v katarinah iz časa konzulata, ***obhajajo me strašni dvomi in tesnoba, kadar pomislim na svoje zveličanje. O Bog! O Mati! Bosta dopustila, da se pogubim?***)^[47]
Vse je eno samo vznemirjenje, dvomi, bojazni in spopadi, ki jih duša

bije v svoji notranjosti. (Noči na konzulatu: nemirne zaradi strahu, da ne izpolnjuje božje volje. Noč v Rialpu: prečuta v razjedajočem dvomu, ali je v prijateljstvu z Bogom ali ne.)

In ta bolečina, »bolečina zaradi ljubezni«, mu je izžemala dušo ter ga silila v jok in v dolge, z ječanjem napolnjene nočne ure. (Nezadržni vzdihi, ihtenje od tesnobe ter solze, veliko solza v nočeh na konzulatu in v Rialpu. V penzionu pri sv. Klari: dnevi obilnega joka in dnevi, ko bi hotel jokati, pa ni mogel.)

Kakor hitro v tem mističnem procesu božji prst pritisne na dušo, pa četudi bi šlo za nežnost, njene zmožnosti ohromijo. Učitelji mistike govorijo o *hebetudo mentis*,^[48] ko se zdi, kot da bi človekov um oslabil in otopel ter ne zmožni prodreti v smisel tega, kar se dogaja. (Ustanovitelj to izkušnjo opiše s pristno besedo: **Nič mi ne**

***pride na misel: čisto sem
poneumljen.)***^[49]___

Tudi volja je hroma in nemočna. Ko ostane brez zagona in prizadevnosti, se dejanja pobožnosti zanjo spremenijo v nekaj skorajda nedosegljivega.^[50]___ Tako vsak trud, da bi zbral svoje misli ali spravil voljo v pogon, človeku postane težaven in boleč: ***Nisem zmožen ustne molitve. Boli me, skoraj fizično, če slišim moliti na glas,*** zapiše ustanovitelj v penzionu pri sv. Klari.^[51]___

Po drugi strani se zdi, kot da bi spomin izgubljeno taval sredi pozabe, ne da bi se zmožl oprijeti dogodkov iz preteklosti. Ko je torej duša potopljen v živo pričujočnost svojih pomanjkljivosti in slabosti, ni tolažilnega spominjanja in premišljevanja o tem, kar je izkušala prej.^[52]___ A kakor hitro očiščevanje poneha, si spomin znova opomore. Tako je bilo v primeru zabeležk na

konzulatu, ko je ustanovitelj zjutraj zapisoval ponoči doživete izkušnje. (Obnavlja jih na tako jasen in živ način, da spomin iz preteklosti postane dramatična sedanost: ***Moja molitev, izrečena z vso močjo moje duše: »Jezus, če ne bom orodje, kakršno si želiš, me v svoji milosti vzemi k sebi čim prej.«***)^[53]

Po zaslugi tega živega spomina vemo, da je sredi očiščevalnega postopka njegova ljubezen privzemala poteze strastno bridke zaljubljenosti, kar je doživljal v nočeh na konzulatu.

Včasih se je topil v navalu molitvenih vzklikov: ***O, Domine! Tu scis, quia amo te. – Sancta Maria, Spes, Mater!***^[54] Drugič so to bili boleči upori zaupne ljubezni onkraj življenja in smrti: ***Ne bojim se smrti kljub svojemu grešnemu življenju, ker se spominjam tvoje ljubezni: kak tifus, jetika ali pljučnica ... ali pa strel v glavo, saj je vseeno!***^[55]
Kajti navkljub tesnobi, ki preplavlja

dušo zaradi misli, da je izgubila Boga, sluti njegovo bližino. Tako v duhu na nerazumljiv način istočasno prihaja do navzočnosti in odsotnosti Boga. Z veliko gotovostjo je ustanovitelj zatrjeval, da nikdar, niti v teh razburkanih mističnih izkušnjah, ni izgubil notranjega miru: ***Moj gaudium cum pace me že mnogo let ni zapustil,***^[56] je zapisal.

Kot sad tega očiščevanja postane spoznanje o Bogu in o lastni ničnosti jasnejše, znova poženejo vzgibi ljubezni ter spet nastopita vedrina in radost. (Veselje ustanovitelja, ko se zjutraj v Pallerolsu prikaže z vrtnico v roki. Gotovost zavedanja, da se je prijateljstvo z Bogom okrepilo: ***Vem, da ljubim Boga. Da, in da me ljubi.***

^[57] Po strahovitih mukah pa zavest o tako nepojmljivi dobrini: ***Zelo sem srečen. Z nikomer ne bi zamenjal,***^[58] se glasi neka katarina, zapisana v penzionu pri sv. Klari.)

Ob koncu teh grozних noči prečiščevanja se je oče s preprostostjo pripravil na nov dan in si prizadeval, da ne bi nihče na njegovem obličju zapazil sledov notranjega spopada. Božje delovanje nedvomno pusti edinstvene poteze v vsakem svetniku. Zgodba vsake duše je drugačna. Iz tega je mogoče izluščiti ustanoviteljevo duhovno značilnost, ki se nanaša na njegovo zemeljsko bivanje: ***Razumem, da Jezus hoče, da živim v trpljenju in delam. Vseeno je. Fiat,*** je zapisal.^[59]

Se pravi, da gre za zlitje njegovega kontemplativnega življenja v ljubezni do križa in njegovega delovnega življenja, vse v enem. Takšen podvig ob jutranjem svitu v tistih dneh ni bil ravno mačji kašelj. Iz trpkih nočnih pretresov je Jožefmarija prišel navdan z duhovnim veseljem, vendar tudi zgaran na duši in telesu. Kako se je počutil, si lahko predstavljamo na podlagi – v celoti avtobiografske –

zabeležke, nastale v petek 21. maja 1937:

Ves si v ranah. Tako se počutiš. Vse ti povzroča bolečino, v duši in v čutih. In zate je vse skušnjava ... – Ubogi sin! Bodi ponižen. Boš videl, kako hitro te bodo potegnili iz tega stanja. In bolečina se bo spremenila v radost, skušnjava v trdno gotovost. Do takrat pa poživljaj svojo vero, napolni se z upanjem in nenehno izvršuj dejanja ljubezni, četudi si misliš, da so samo na ustnicah.^[60]

Le kdo bi si mogel predstavljati, da je prav tisti petek, 21. maja, pisal Loli Fisac in jo povabil, naj postane njegova vnukinja, kakor nekdo, ki okrepljen po dobrem spancu popolnoma razpolaga z jutranjimi močmi; in da se je zatem še istega dopoldneva obrnil na svoje sinove v Madridu ter se lotil uradnega zahtevka za povračilo škode na Študentskem domu Ferraz 16?

Da svojim otrokom ni jasneje govoril o teh zadevah, ni bila posledica stroge vojne cenzure, temveč zvestobe njegovemu geslu »skriti se in izginiti«, še zlasti ko je šlo za vprašanja njegove intimnosti z Bogom.^[61] Kljub temu pa jim je dal razumeti, kolikor je bilo potrebno, zato da bi ga spremljali pri njegovih bojih ljubezni in zadoščevanja, kot je razvidno iz nekega pisma tistim v Valenciji:

Danes je dedek žalosten, malodušen, kljub prijaznosti in ljubeznivosti mojih ljudi in kljub junaški potrpežljivosti mojega nečaka Juanita ..., ki ni prav nič ukazovalen. Namreč spominja se svoje mladosti in zre svoje sedanje življenje: prevzema ga neizmerna želja, da bi se lepo obnašal zaradi tistih, ki se vedejo grdo; da bi igral Kihota, zadoščeval, trpel, popravljaj škodo. Zgodi pa se, da se mu razum in volja (ljubezen) poženeta v tek in prva

pride na cilj ljubezen. Toda tja pride tako nemočna, povsem brez dobrih del! ... Dedek je žalosten, ker sam – brezmočen starec – ne zmore prav presoditi, če mu s svojo mladostjo ne pomagajo vnuki njegove duše.

Filozof sem postal, in to tako zamotan, da se mi moje besede ne zdijo prav nič posrečene.^[62]—

Pisec priznava, da je postal filozofski in zamotan ter da se mu njegove ***besede ne zdijo prav nič posrečene.*** Trditev ni neutemeljena. Te vrstice niso zapisane lahkomiselno.

Duhovnik s tem prav dobro pojasni svoja občutja. Bi bilo mogoče še jasneje ali z večjo teološko globino pokazati na mistično očiščevanje? V par vrsticah je podal nič manj kot razlog za to, da volja (ljubezen) prehiti razum, še preden se konča prečiščevalni poseg v duši.

To niso kar brezglavo porojene filozofske misli, kajti v naslednjem

odstavku ustanovitelj svojim sinovom zastavlja tako globoka in resna vprašanja, kot so občestvo svetnikov, razlika med notranjo radostjo in »fiziološkim« veseljem ter solze in trpljenje zadnjih dni. (Pri tem očitno namiguje na trenutno obdobje, v katerem prestaja pasivno očiščevanje.)^[63]___

* * *

Obrnimo novo stran zgodbe. Oglejmo si sedaj dogodke od zunaj, z druge plati. Sredi februarja 1938 se je Paco Botella nekega večera vračal iz vojašnice, in ko je stopil v sobo, je našel očeta že v postelji. Povpraša ga, kaj mu je. Po dolgotrajnem molku dobi tale odgovor: ***Paco, že več dni mi krvavi grlo in mislim, da bi lahko bila tuberkuloza. Ne približuj se.***^[64]___

Vročina ni ponehala. V grlu ga je peklo. Usta je imel polna krvi. Zdravnik, ki ga je pregledal 21.

februarja v Zaragozi, je postavil diagnozo, da gre za **kronični faringitis**. Pojavljali so se značilni znaki tuberkuloze v poznem stadiju – neozdravljive bolezni. Je imel pravico stanovati v bližini svojih sinov in tvegati njihovo okužbo? S to grenko negotovostjo v mislih je 24. februarja pisal Juanu Jiménezu Vargasu in mu sporočil, da bo, če se bo pustil oblikovati, postal **njegov neposredni naslednik v družinskem poslu**. Poleg tega mu v pismu pošlje še cel kup novic in nekaj podrobnosti o svoji bolezni:

Ali veš, da sem čisto na psu? Nalezem sem se nahoda pred dobrim mesecem in ostal mi je kronični faringitis. Stvar je nekoliko nadležna, vendar sem zadovoljen; ampak če bom hotel še kdaj govoriti, me bo moral Jezus ozdraviti, ker mnogokrat ostanem povsem brez glasu. Fiat. Starec: 80 let navznoter in 36 navzven, skupaj 116 let ... ter

razjedeno žrelo, ki me sili h kašlju
noč in dan, vsaki dve minuti. Fiat.^[65]_____

Bolezen je šla svojo pot. Poslabšalo se
mu je. Včasih se je zjutraj zbudil z
usti, polnimi krvavih strdkov.

Pedro Casciaro je prišel 9. marca,
napoten v Burgos na ukaz generala
Orgaza. Stanoval je skupaj z očetom
in Pacom v penzionu pri sv. Klari.
Pedro je našel bolnika v pomilovanja
vrednem stanju, ki ga je spremljal
»suh in neprestan kašel, močno
oslabljen glas in krvavi pljunki«. Na
god sv. Jožefa, 19. marca, so bili vsi
trije v Burgosu veseli, ker so se lahko
srečali z Ricardom, Manolom in
Joséjem Marío Albaredo. Takrat sta
se Paco in Ricardo odločila, da očeta
še isti teden peljeta k zdravniku,
čeprav za pregled niso imeli denarja.

Ko so bili tukaj, piše oče Juanu, sem
zaradi nadležnosti vseh skupaj moral
k okulistu, ki mi je spet dal predpis
(še pol dioptriije več) in rekel, da si

moram kupiti očala za branje – zdaj jih nosim – in dobiti dobra stekelca za ena in za druga. Še istega dne je bilo vse opravljeno. Kup denarja!

Potem k specialistu za grlo: brez naglice je opravil pregled in zaključil, da bi lahko bilo kaj na pljučih. Tista usta, polna krvi! Priporočil je nekega drugega specialista za pljučne bolezni in nam napisal nekaj vrstic zanj. Šli smo tja: dolgo časa v čakalnici in končno pregled.

Osluškovanje, ponovno osluškovanje in še tretjič z drugo napravo. Nato rentgen: Doktor, ali sem postal kaverna za bacile? On: Ne, povsem zdrav, brez najmanjšega dvoma, le v desnem pljučnem krilu so ostanki prehlada. Ne bom rekel, da mi je to prekrižalo načrte, ker bi se zlagal. Resnica je ta, da nisem poskrbel zase; kajti mislil sem si, da če imam jetiko, me bo Gospod ozdravil, da bi lahko nadaljeval z delom.

Grem še k
otorinolaringologu intakodalje, ki mi
tako kot oni v Zaragozi očisti in
razkuži nos ter grlo. Skratka, ustregel
sem vam in potrošenih je bilo še več
pezet.^[66]___

Od tistega trenutka so si vsi
prizadevali, da strnejo vrste in
skupaj poskrbijo za očeta, da so
vztrajni pri negi, strežbi in
odločnosti, da bi našli način, kako bi
pridobil kak kilogram, in bi iz dedka
– kot je sam pravil in se pritoževal –
napravili **debeluha, ki uživa
življenje**. Upiral se je, kakor je vedel
in znal in kot mu je Bog dal razumeti,
kajti njegov spokorni duh mu je v
globini duše vzbujal odpor proti tej
široki poti lagodnega življenja. Ubogi
Jožefmarija!

Vsi mislijo, da imajo pravico reči, da
mora poskrbeti zase, da o postu ni
govora, da mora dobro jesti, da mora
bolje spati in ... karkoli jim še pade

na pamet! On pa zelo globoko čuti ravno nasprotno: to je lepa godlja, ti si nikar ne žêli biti bojno polje tovrstnega spopada. Ljudje trpijo, dokler ne vidijo njegovih zalitih lic, nekdanjega sijaja in nečimrnosti. In to jim uspeva: uboga duša, zamotana v zvitek iz žaltave slanine!^[67] (Tako je pisal Juanu Jiménezu Vargasu 23. marca.)

Njegovi sinovi so se dogovorili, da ga bodo prisilili k jedi, zato da bi se zredil za nekaj kilogramov. V svoji skrajni vnemi in dobrih namenih mu niso dali miru ne podnevi ne ponoči. Ob vsem tem nekaj dni pozneje piše Ricardu: ***Narêdi mi uslugo in ne govôri o moji bolezni, ki ne obstaja več, čeprav bom še naprej obiskoval specialista za grlo ... zato da ne bom vsak ponedeljek in vsak torek imel zapletov s temi nadležnimi sinovi moje duše.***^[68]

Sluteč, in ne brez razloga, da je tista očetova bolezen »božja stvar«, si je Pedro kot edini način za njeno ublažitev predstavljal to, da prosi Gospoda, naj bolezen »prenese« nanj. Ta prenos je deloval vsaj enkrat. »Dogajalo se je,« poroča Paco Botella, »da je izboljšanje očetovega stanja sovpadalo s tem, da je zbolel Pedro, bolela ga je glava, imel je prebavne težave in vročino. Ko pa je Pedro okreval, se je poslabšalo očetu.«^[69]

Kot pravi Pedro Casciaro, je bila zaskrbljenost zaradi visoke očetove temperature tisto, kar »me je spodbudilo, da sem prosil Boga, naj mu vročino odvzame in jo dá meni. Morda sem to prošnjo izrekel, ne da bi verjel, da me Gospod lahko usliši ... zato sem se zelo ustrašil, ko me je še istega večera začelo strašno kuhati, očetu pa je vročina upadla. Poklicali so zdravnika in postavil je diagnozo, da imam tifus ali paratifus, ter me poslal na preiskave. Rezultat

preiskav je bil negativen, jaz pa sem še vedno imel visoko vročino.«^[70]

To se je dogajalo 23. marca in oče je pisal Juanu – kot smo malo prej povedali – ter mu pripovedoval o svojih obiskih pri zdravnikih in o tem, kako je bilo po njegovem mnenju brez razloga porabljenih kar precej pezet, ki so jih potrebovali za druge namene. Pljučni specialist na njem sploh ni našel nikakršnega obolenja niti sledu o kalcifikaciji tuberkuloznega izvora. Poslal ga je torej k specialistu za grlo, ki prav tako ni našel ničesar posebnega in je primer opisal z izrazom »nikogaršnja zemlja«.^[71] Se pravi, da pacient kaže neobičajne patološke simptome, ne da bi se v njem trdno ustalila kakšna določena bolezen.

Očetovo pismo Juanu se nadaljuje s pojasnjevanjem primera: ***Ricardo mi je začel dajati blažilne injekcije za pljuča – želja po trošenju***

denarja. To ti povem iz globine svoje duše. Zatem pa doda: Ubogi Perico nam je danes zbolel – že tretjič, odkar je v Burgosu – in vročina mu nezadržno narašča. Želel bi, da ta primer preučiš ti.^[72]___

Dejansko je v njegovi bližini ležal Pedro, ki ga je mučila nerazložljiva vročina štirideset stopinj, strah, dvomi in obžalovanje, ker ni dotlej še ničesar razkril očetu. »V veliki stiski in zadregi,« pripoveduje Pedro, »sem končno očetu povedal, kaj sem prosil Gospoda. – Naj ti nikoli več ne pride na misel storiti kaj takega, mi je dejal. Pomiri se.«^[73]___ Vročina je izginila kakor uročena, tako kot se je pojavila, in za nekaj časa se je je znebil tudi oče.

Zavedajoč se naporenega dela in postenja, ki se mu je podvrgel, so njegovi sinovi, zlasti Pedro in Paco, še naprej izmenično bdeli nad njim ...

V nedeljo, 27. marca 1938, je Jožefmarija pisal pismo Juanu Jiménezu Vargasu, medtem pa sta ga Pedro in Paco skušala prepričati, naj si obleče spodnjo majico. Ne zato, ker bi očeta mučil prehlad ali pljučnica. Ostra burgoška zima je še kar trajala in poletni talar, ki ga je imel na sebi, ni bil zadostna obramba pred mrazom. Nikakor nista hotela odnehati in ga pustiti pri miru:

Ti fantje me na veliko gnjavijo zaradi zdravja in bolezni. Razen tega, da sem debelušen, kar je seveda precej sitno, me to vprašanje ne skrbi: skrbijo me duše – tudi moja.^[74]_____

(Omenjena spodnja majica je bila edinstven kos perila neznanega izvora. Izmenoma so jo nosili Pedro, Paco in José María Albareda, vsi razen očeta.)

Jožefmarija ni zmogel osredotočiti svoje pozornosti na pisanje, da bi Juanu pojasnil, kaj se je dogajalo

okrog njega. Smešen prizor sta mu zaigrala njegova sinova, ki sta mu hotela skoraj na silo obleči tisto slavno majico:

Kakšne neumnosti ti pišem! Res je, toda vse, za kar se naprezamo ubogi človečki, celo svetost, je stkano iz neznatnih drobnarij, ki lahko, če so spravljene v red, oblikujejo krasno preprogo junaštva ali nizkotnosti, kreposti ali grehov. Junaške pesnitve – naša Pesem o Cidu – vselej pripovedujejo o gromozanskih pustolovščinah, toda pomešanih z drobnimi pripetljaji iz junakovega domačega življenja. Želim si, da bi bil ti vselej zelo – premočrtno! – pozoren na majhne stvari. In jaz tudi. In jaz tudi.^[75]___

Tudi če priznamo, da so bile namere njegovih sinov vredne pohvale, je dejstvo, da so mu bili silno nadležni in mu še dihati niso pustili. Tako Jožefmarija ni užival niti najmanjše

neodvisnosti, da bi si organiziral svoje življenje. Budno so spremljali njegova mrtvičenja in bedenja, preverjali, ali je spal na tleh ali ne. Strogo so spremljali sledove njegovega posta, preiskovali, kaj je jedel in kdaj. Pedro in Paco sta bila prava vohljača. Nadzorovala sta tudi njegovo žejo. (To sta opazila, če je govoril z zlomljenim glasom zaradi izsušenih ust in grla ali če je njegova izgovorjava pričala, da ima čisto suh jezik.) Ko se jima oče nikakor ni hotel ukloniti, sta začela znova, in ker sta šla predaleč, je med njimi prihajalo do resnih scen:^[76]

Prav neznosna sta (sic). Najprej zaženeta strašen vik in krik, potem pa me stalno silita k hrani ... Reci jima ti, naj me pustita pri miru,^[77] je pisal Joséju Maríi Albaredi.

Napetost je brez kakršnegakoli dvoma dosegla višek 30. aprila, ko je moral oče vsiljivca ostro zaustaviti.

Brez vpitja. Brez pregovarjanja.
Enostavno jima je na mizi pustil
listič, na katerem je pisalo:

1) Odločil sem se, da vama ne
dopustim vmešavanja v zadeve, ki so
izredno povezane z mojo vestjo.

2) Nikoli vama ne bom dajal
nikakršnih pojasnil.

3) Jedel bom, kjer se mi bo zazdelo in
kadar se mi bo zazdelo: čas in kraj mi
bo narekovala dolžnost.

4) Če se bosta še naprej vtikala v to
zadevo, bom prisiljen z muko
zapustiti Burgos.

5) Zgoraj povedano velja tudi za
način in ure spanja.

IN KONEC.

NE DOPUŠČAM POGOVOROV O TEH
STVAREH. ^[78]___

Zatem je Juanu poslal pismo, ki pravi
nič ne zaostaja za lističem in v
katerem mu je med drugim dejal:

Naj bo jasno, da jaz – čeprav v
Burgosu nimam voditelja – ne smem
storiti ničesar, kar bi predstavljalo
neposredno nevarnost za zdravje.
Vseeno pa ne morem mimo dejstva,
da naš cilj ni to, da se igramo in
storimo nekaj dobrega ..., temveč je
potrebno, da z izpolnjevanjem božje
volje jaz postanem svet, pa naj stane,
kar hoče! ... Tudi če bi me to stalo
zdravja, kar pa se ne bo zgodilo.

Ta odločitev je tako globoko
zakoreninjena, tako jasno to vidim,
da noben človeški pomislek ne sme
ovirati njene uresničitve.

Govorim ti z vso preprostostjo.
Razlogov je dovolj: ker si ob meni
preživel več časa kot kdorkoli drug in
ker gotovo razumeš, da sem potreben
udarcev s sekiro.^[79]___

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

.....

[¹] V nekem pismu Isidoru omenja, da je srečal mater Álvara del Portilla, gospo Clementino Diez de Sollano, in da mu je povedala o poskusih, da bi Álvara spravili iz Madrida po diplomatski poti kot mehiškega državljana. O teh prizadevanjih pripominja Isidoru: ***Vidim, da bo to zaman, saj bom sam že prej prispel v Ameriko in zadevo osebno uredil*** (prim. Pismo iz Burgosa Isidoru Zorzanu Ledesmi, EF-380203-1).

V pismu gospodu Franciscu Moránu Ramosu pa z mislijo na zavzetje Madrida naravnost reče: ***Želel bi se svojemu dragemu gospodu vikarju ponuditi, da grem delat v naš Madrid skupaj s prvimi, ki se bodo***

odpravili tja. Za to bo potrebno imeti pripravljene ustrezne dokumente [...]. Prosim vas, moj gospod vikar, da sprejmete moje skromno služenje, ki vam ga izročam z najboljšo voljo, in mi priskrbite potrebni dokument, da ne bom imel težav, ko se zgodi tako zaželena osvojitvev Madrida (Pismo iz Burgosa, EF-380303-3). Prim. tudi Pismi iz Burgosa Enriqueju Alonsu-Martínezu Saumellu, EF-380327-1 in EF-380425-2.

^[2] *Zapiski*, št. 1483, 12. 1. 1938; Pismo iz Burgosa msgr. Franciscu Javierju Lauzurici Torralbi, EF-380206-1.

Mali, piše nekemu izmed svojih ljudi, *povej Gospodu, da potrebujemo ... en milijonček ... in petdeset mož, ki ga bodo ljubili nad vsemi stvarmi! Pa vendar, kako dobro je ne imeti niti pezete! Ampak ... treba je vztrajati v prošnji. Ah! In še avtomobil, da, kak majhen Chrysler na primer.*

Vedi, da to prosim Gospoda, medtem ko ti pišem, s tistim trdnim upanjem, ki mi je navdajalo vso dušo, ko sem kot otrok pisal svetim trem kraljem. Bomo videli. Bomo videli!(Pismo iz Burgosa Enriqueju Alonsu-Martínezu Saumellu, EF-380204-1).

[3] Pismo iz Pamplone Ricardu Fernándezu Vallespínu, EF-371231-3.

[4] Pismo iz Burgosa msgr. Franciscu Javierju Lauzurici Torralbi in msgr. Marcelinu Olaechei Loizagi, EF-380116-2. ***Na prvo – poskusno – potovanje***, pravi v neki katarini dne 17. januarja, ***nameravam odriniti pojutrišnjem. Če Bog dá, bom nazadnje prispel v Bilbao, kamor bom šel prosit miloščino. Sancti Angeli Custodes nostri! ...*** (Zapiski, št. 1494).

[5] Pismo Juanu Franciscu Moránu Ramosu. Prim. Pismo iz Burgosa msgr. Franciscu Javierju Lauzurici

Torralli in Marcelinu Olaechei Loizagi, EF-380116-2; prim. tudi *Zapiski*, št. 1490, 15. 1. 1938.

^[6] Pismo iz Burgosa Manuelu Sainzu de los Terrerosu, EF-380117-3.

^[7] Pismo iz Burgosa Isidoru Zorzanu Ledesmi, EF-380118-1.

^[8] *Zapiski*, št. 1494, 17. 1. 1938.

^[9] Prim. *prav tam*, št. 1499–1501, 19. in 20. 1. 1938; in Pismo iz Burgosa Jacintu Valentínu Gamazu (očetu), EF-380204-7. Pozneje, marca 1939, se je srečal s to družino v kraju Boecillo in daroval mašo za dušo svojega sina Jacinta (prim. RHF, D-04691).

^[10] *Zapiski*, št. 1505; prim. *prav tam*, št. 1503, 21. 1. 1938, št. 1506, 22. 1. 1938, in št. 1508, 23. 1. 1938.

Obstajata dve Jožefmarijevi pismi gospe Josefi (Pepi) Segovia Morón iz Terezijanske ustanove, napisani po

pogovoru v Salamanki. V enem od teh – Burgos, 3. marca 1938 – ji pravi: ***Dirjam sem ter tja: če naletim na hčere gospoda Pedra, jim naložim kak nagovor ... Tako je bilo trikrat v Bilbau, v Valladolidu, v Ávili, v Leónu in Astorgi, v San Sebastiánu, v Zaragozi ... Se vam zdi v redu? Če mi tega izrecno ne odobrite, bom obmolknil*** (EF-380303-4).

Jožefmarija je skladno s predlaganim načrtom poskušal tolažiti duhovne hčere gospoda Pedra Povede, ki so bile globoko užaloščene zaradi smrti svojega ustanovitelja. ***Le kaj bi mogel jaz odreči Pepi Segovia? Rekel sem ji, da jo bom vedno klical »moja sestra«, moja dobra sestra.*** To je zapisal v neki katarini 25. januarja 1938 (prim. *Zapiski*, št. 1510).

^[11] *Zapiski*, št. 1506, 22. 1. 1938, in št. 1509, 24. 1. 1938.

[12] *Prav tam*, št. 1510.

[13] *Prav tam*, št. 1514.

[14] *Prav tam*, št. 1517.

[15] *Prav tam*, št. 1520.

[16] *Prav tam*, št. 1521.

[17] *Prav tam*, št. 1522.

[18] *Prav tam*, št. 1523.

[19] *Prav tam*, št. 1530; prim. tudi št. 1531 in 1534, 9. in 10. 2. 1938. ***Dne 9. tega meseca grem spet v Salamanko. Čisto nič mi ni do tega plesa! Prav rad bi se zaprl v kak samostan ter molil in delal pokoro, dokler se vojna ne konča ... Toda to bi bilo prvič, ko bi storil svojo voljo, in naravno – oziroma nadnaravno – je, da je tudi tokrat ne bom storil*** (prim. Pismo iz Burgosa Juanu Jiménez zu Vargasu, EF-380207-3).

[20] O pogovoru, ki ga je imel 10. februarja 1938 z madridskim generalnim vikarjem, je ohranjena ustanoviteljeva rokopisna zabeležka, ki se začne tako: ***Karkoli bi povedal o njegovi ljubeznivosti do Dela in do mene, je malo. Gospod Morán je z resničnim navdušenjem govoril o vsem našem, kot bi bilo nekaj njegovega***, nato pa našteje teme, ki sta jih obravnavala (prim. AGP, RHF, AVF-0020).

[21] Izvirnik v: RHF, D-15226/1. Pismo je datirano v kraju »Vigo, 9. 2. 1938«.

[22] Prim. *Zapiski*, št. 1540 in 1543, 15. in 17. 2. 1938.

[23] *Prav tam*, št. 1544, 18. 2. 1938.

[24] *Prav tam*, št. 1545.

[25] *Prav tam*, št. 1547.

[26] *Prav tam*, št. 1566–1567. »O. c. P. a. I. p. M.« – *Omnes cum Petro ad Iesum*

per Mariam (vsi s Petrom k Jezusu po Mariji).

[27] *Zapiski*, št. 1568–1569. Antonio Rodilla Zanón se je rodil leta 1897, v duhovnika je bil posvečen leta 1921. Bil je ravnatelj Študentskega doma blaženi Janez de Ribera v Valenciji (1923–1939). Generalni vikar te škofije (1938–1944) in rektor semenišča (1939–1969). Kanonik v Valenciji in častni prelat njegove svetosti (1972). Umrli je leta 1984.

[28] *Zapiski*, št. 1572, 15. 4. 1938, in 1573, 4. 6. 1938.

[29] Prim. Pismo iz Burgosa Juanu Jiménezu Vargasu, EF-380323-1.

[30] Pismo iz Burgosa Ricardu Fernándezu Vallespínu, EF-380327-2.

[31] *Zapiski*, št. 1567, 10. 3. 1938.

[32] Sv. Janez od Križa, *Temna noč*, II, 21, Družina, Ljubljana 2011. Tako

prispodoba kot beseda sama sta nekaj neobičajnega v ustanoviteljevih spisih. Beseda »livreja« se v *Zasebnih zapiskih* pojavi samo enkrat, vendar v dobesednem smislu in sodobnem pomenu (prim. *Zapiski*, št. 187, 5. 4. 1931; prim. tudi *Kovačnica*, št. 174).

[33] Prim. *Zapiski*, št. 244, 31. 8. 1931. Besedilo je navedeno v VI. poglavju tega življenjepisa, 4. *Iz Zavoda za bolne v Zavod sv. Elizabete*; prim. tudi *Kovačnica*, št. 39.

[34] *Navodilo*, 19. 3. 1934, št. 7.

[35] Prim. *Zapiski*, št. 274, 9. 9. 1931.

[36] Prim. *prav tam*, št. 1729, 24. 6. 1933.

[37] Prim. *prav tam*, št. 877, 24. 11. 1932.

[38] »Pogosto preide precej časa, včasih cela leta,« pravi sv. Janez od Križa; prim. *Temna noč*, II, 1.

[39] Prim. *Zapiski*, št. 1372, 30. 6. 1936.

[40] Pismo iz Burgosa Juanu Jiménezu Vargasu, EF-380227-3. Podobno je leta 1937 namignil Franciscu Botelli Raduánu: ***Hočeš, da ti povem, Pacorro, kaj se dogaja z dedkom? Povedal ti bom – deloma: zelo zasebne skrbi, zelo ... njegove*** (Pismo iz Madrida, EF-370530-1). Na ta način mu je o tem, kar se mu je dejansko dogajalo, povedal toliko kot nič.

[41] Prim. *Zapiski*, št. 1567 in 1569, 10. in 21. 3. 1938.

[42] *Prav tam*, št. 1379–1380, 8. in 9. 5. 1937.

[43] Mt 22,13.

[44] *Zapiski*, št. 1567, 10. 3. 1938.

[45] *Prav tam*, št. 1569, 21. 3. 1938.

[46] *Prav tam*, št. 1380, 9. 5. 1937.

[47] *Prav tam*, št. 1391, 26. 5. 1937.

[48] Prim. A. Tanquerey, *Compendio de Teología Ascética y Mística*, Madrid 1990, št. 1464.

[49] *Zapiski*, št. 1379, 8. 5. 1937.

[50] 10. maja bo spet zapisal: ***Nič mi ne pride na misel: še vedno sem čisto bebast*** (*Zapiski*, št. 1381).

[51] *Prav tam*, št. 1567, 10. 3. 1938.

[52] To bi lahko deloma pojasnilo nekatere pomote v njegovem spominu. Prim. *Zapiski*, št. 1440, 22. 12. 1937.

[53] *Prav tam*, št. 1391, 26. 5. 1937.

[54] *Prav tam*, št. 1379, 8. 5. 1937. O Gospod! Ti veš, da te ljubim. – Sveta Marija, Upanje, Mati!

[55] *Prav tam*, št. 1391, 26. 5. 1937.

[56] *Prav tam*, št. 1567, 10. 3. 1938.
Gaudium cum pace – veselje in mir.

[57] *Prav tam*, št. 1569, 21. 3. 1938.

[58] *Prav tam*, št. 1567, 10. 3. 1938.

[59] *Prav tam*, št. 1380, 9. 5. 1937. *Fiat* –
zgôdi se.

»Ustanovitelj Opus Dei ni samo z veseljem sprejemal križa v boleznih, v preganjanju, v vsakovrstnih zunanjih težavah in v notranjih očiščevanjih, skozi katera ga je vodil Bog, temveč ga je poleg tega tudi iskal v globokem prepričanju, da srečati križ pomeni srečati Kristusa« (Álvaro del Portillo, *Sacerdotes para ...*, op. cit., str. 992).

[60] *Zapiski*, št. 1388. Da je zabeležka avtobiografska, razberemo iz datuma, ki je prav v obdobju prečiščevanja, in iz sovpadanja simptomov z izkustvi ob drugih

priložnostih: Burgos in Samostan sv. Dominika v Silosu (prim. *prav tam*, št. 1569, 21. 3. 1938, in št. 1589, 15. 9. 1938). Pa tudi glede dejanj ljubezni, ki so **samo na ustnicah**, bo ob neki podobni priložnosti dejal: **komedijo zganjam** (prim. *prav tam*, št. 1589).

[61] Prim. Pismo članom Dela v Madridu, EF-370521-2.

[62] Pismo članom Dela v Valenciji, EF-370421-1.

[63] Prim. *prav tam*.

[64] Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 63.

[65] Pismo iz Zaragoze, EF-380224-1. O faringitisu: Pismo iz Pamplone Juanu Jiménezu Vargasu, EF-380227-3; in *Zapiski*, št. 1547, 21. 2. 1938.

[66] Pismo iz Burgosa Juanu Jiménezu Vargasu, EF-380323-1.

[67] Prav tam; prim. tudi Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 64–65; in Pedro Casciaro Ramírez, *op. cit.*, str. 149–150.

[68] Pismo iz Burgosa Ricardu Fernándezu Vallespínu, EF-380327-2.

[69] Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 74.

[70] Pedro Casciaro Ramírez, *op. cit.*, str. 152.

[71] Ustanovitelj je večkrat spregovoril o tem pregledu pri specialistih za pljuča in za grlo. Prim. AGP, P03 1983, str. 445; in Pedro Casciaro Ramírez, *op. cit.*, str. 139–140: specialistova trditev je bila, da »očetovo obolenje leži na nikogaršnji zemlji«.

[72] Pismo iz Burgosa Juanu Jiménezu Vargasu, EF-380323-1.

[73] Pedro Casciaro Ramírez, *op. cit.*, str. 152.

[74] Pismo iz Burgosa Juanu Jiménezu Vargasu, EF-380327-3.

[75] *Prav tam.* »Tista 'Sigefridova majica',« pripoveduje Pedro, »je bila povod za to, da sem v svoji želji poskrbeti za očeta prekoračil meje. Oče si tiste slavne majice ni hotel obleči [...]. V bistvu je ni hotel nositi zaradi mrtvičenja in zato, da bi jo imeli mi. Nekega dne, ko je bilo zelo mrzlo in je bil oče še vedno brez glasu ter je zelo kašljal, pa sva ga Paco in jaz iz nagiba ljubezni, vendar prav nič nežno, skoraj fizično prisilila, da si jo je oblekel. Že čez nekaj minut jo je spravil s sebe in tedaj sva spoznala, kako nedopustno je bilo najino ravnanje. Prosila sva ga odpuščanja in sklenila, da poiščeva drugačne načine za negovanje njegovega zdravja« (Pedro Casciaro Ramírez, *op. cit.*, str. 141).

[76] Prim. *prav tam*, str. 150–151; in Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 74.

[77] Pismo iz Burgosa, EF-380429-1.

[78] RHF; AVF-0095, 30. 4. 1938; in Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 75.

[79] Pismo iz Burgosa Juanu Jiménezu Vargasu, EF-380430-1. Njegova spovednika v Burgosu sta bila že omenjeni gospod Saturnino Martínez in pater Francisco de Borja López Pérez, klaretinec, ki je bil takrat uradni odposlanec Kongregacije sinov Marijinega brezmadežnega srca pri vladi v nacionalistični coni Španije.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

---

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/3-popotnik-mojega-gospoda-
jezusa-kristusa/](https://opusdei.org/sl-si/article/3-popotnik-mojega-gospoda-jezusa-kristusa/) (5. Apr. 2025)